

VIRGIL COMAN

**AROMÂNII ȘI MEGLENOROMÂNII DIN BANAT
(1945-1951)**

DEMOGRAFIE, SOCIETATE, IZVOARE

ZIUA de Constanta

Editura Etnologică

depunând în anul 1945 activitate manistă la secția de votare din com. Săcălaz.

DEMOSTENE CALEȘU, originar din com. Frășari jud. Durostor, fost membru în Mișcarea Legionară din anul 1937. A fost în Poliția legionară luând parte la arestarea celor cinci victime. A participat la rebeliunea din anul 1941 în orașul Călărași.

VANGHELE ZECHIU, originar din com. Babuc jud. Durostor, fost încadrat în Mișcarea Legionară din anul 1932. A fost în Poliția legionară și a participat la arestarea celor cinci victime din com. Roseți participând și la rebeliunea din anul 1941.

DINCU MILA, originar din com. Frășari jud. Durostor, fost membru în Mișcarea Legionară din 1933. A fost decorat cu „Crucea Albă” și a făcut parte din Poliția legionară, participând la arestarea celor cinci victime din com. Roseți – Ialomîța, fiind în echipa comandată de COLIMITRA. A participat la rebeliunea din 1941, de pe urma căreia s-a ales cu răni grave.

TASE BECALI, originar din com. Frășari jud. Durostor, a fost în Mișcarea Legionară din 1939. A participat la rebeliune, iar în anul 1948 a fost arestat pentru insultă adusă în public Generalisimului Stalin pentru care fapt a fost judecat și fiind apărut de 5 avocați macedoneni a fost achitat întrucât reclamații nu s-au prezentat la proces.

HRISTU DUMITRU, în prezent arestat pentru activitate subversivă legionară.

GHEORGHE CUTINA, originar din com. Frășari jud. Durostor, a fost încadrat în Mișcarea Legionară din anul 1931, apoi a trecut în tabăra manistă conducând gruparea țărănistă Alexandrescu din com. Săcălaz, jud. Timiș-Torontal.

În afară de cei semnați mai sus din com. Săcălaz au fost arestați pentru activitate subversivă BECALI TOMA, CALABACU TOMA, BATU SOTIR, MANGANITA ILIE, SUNDA CONSTANTIN, RUCA ANDREI și BICHI TOMA.

Pe lângă cei arătați mai sus a fost în com. Săcălaz un grup subversiv legionar numit „PAPANACE” condus de numitul ZOTTU

VASILE³⁶ care la data de 25/26 septembrie 1949 a fost arestat împreună cu tot grupul și înaintat parte la SSI București, iar o parte sunt în penitenciarul Timișoara, fapt ce face obiectul raportului nostru Nr. 5/26559 din 28 septembrie 1949.

Cei arestați au fost înaintați la București după cum urmează:

– BECALI TOMA	înaintat la București
– POPESCU ANDREI	înaintat la București
– CALABACU TOMA	arestat în penitenciarul Timișoara
– POPESCU CONSTANTIN	înaintat la București
– HRISTU DUMITRU	arestat în penitenciarul Timișoara
– BAȚU SOTIR	arestat în penitenciarul Timișoara
– MANGANITA ILIE	arestat în penitenciarul Timișoara
– SUNDA CONSTANTIN	arestat în penitenciarul Timișoara
– RUCA ANDREI	arestat în penitenciarul Timișoara
– BICHI TOMA	arestat în penitenciarul Timișoara

II. COMUNA BEȘENOVA-NOUĂ

În această comună s-au așezat un număr de 360 familii macedoneni³⁷ în majoritatea lor proveniți din Macedonia Grecească din ramura așa numiților gramoșteni dintre care o mică parte sunt din Albania, ramura fărșeroșilor.

Ca și în com. Săcălaz și în această comună sunt așezați în majoritatea lor legionari cu o activitate legionară bogată din trecut, fiind cunoscuți următorii:

- DUMITRU TRANDU
- MIHAI SCANDU
- DUMITRU BRACEA
- DUMITRU SITA

³⁶ În document ZOTU/ZOTA (Sic!).

³⁷ În *Tabelul numeric de coloniștii macedo-români pe comune aflați în jud. Timiș-Torontal* anexat acestui document se menționează că în comuna Beșenova Nouă se aflau 52 de astfel de familii (Loc. cit., f. 29).

legionaro-antonescian care i-a înzestrat cu prăvălii și fabrici luate de la evreii din orașele Rădăuți și Suceava.

Dintre coloniștii macedoneni așezați în comuna Săcălaz jud. T. Torontal în mare majoritate au făcut o politică legionară, unii dintre ei fiind reținuți pentru activitate subversivă legionară, iar o altă parte sunt neutri, foști liberali sau maniști care nu depun nici un fel de activitate pe plan politic, însă în nici un caz nu sunt cu sentimente bune față de regim.

Dintre elementele suspecte cunoscute pentru activitatea lor în această comună semnalăm pe:

- POPESCU ANDREI
- GHEORGHE DOCU
- HRISTU CIPU
- ARISTIDE CUTINA
- NICOLAE P. BABU
- DIONISIE AT. GHIȚĂ³³
- DEMOSTENE CALEȘU
- VANGHELE ZECHIU³⁴
- VASILE BUJGOLI
- DINCU MILA
- BECALI TASE
- HRISTU DUMITRU
- GHEORGHE CUTINA

DATE ASUPRA LOR:

POPESCU ANDREI, este originar din com. Frășari, jud. Durostor, fost membru al Mișcării Legionare din anul 1936, provenit din organizația tineretului legionar „Frățiile de cruce”. În anul 1940 a fost numit în Poliția legionară ca o compensație pentru împușcarea în lagăr de către poliția lui ARMAND CĂLINESCU a vărului său SPIRU POPESCU. În calitate de polițist legionar a arestat în ziua de 23 noiembrie 1940 pe 5 foști democrați refugiați din com. Roseți

³³ În document GHITA (Sic!).

³⁴ În document ZECHIN (Sic!).